

KONCEPCJA ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO A ZIELEŃ W OBSZARZE MIAST MA PRAWACH POWIATU W OKRESIE 2009-2015

dr Barbara Kołodziej
UP Poznań

Dobre miasto

- XX wiek: miasto zapewniające mieszkania i miejsca pracy (miasta, przemysłowe)
- XXI wiek: miasto gwarantujące miejsca pracy, mieszkania, możliwość rozwoju (nauka, zainteresowania) miejsca spotkań, rekreację, rozrywkę, wydarzenia kulturalne =
- Miasto multifunkcyjne, ekologiczne - przyjazne dla mieszkańca.
- UE: konkurs Zielona Stolica Europy

Rozwój zrównoważony /miasto

- UE: 75% ludności zamieszkuje miasta
- (typowe miasta: 41, pozostali: tereny miejsko-wiejskie)
- 2020 r.: miasta ma zamieszkiwać 80% ludności
- Polska 2011: 39% to mieszkańcy wsi.
- Komisja Europejska: *Miasta są istotnymi siłami napędowymi gospodarki, będąc miejscami spotkań, kreatywności i innowacji oraz ośrodkami usług świadczonych na rzecz otaczających je obszarów. Ze względu na gęstość zaludnienia, miasta mają ogromny potencjał oszczędności energii i przekształceń w kierunku gospodarki niskoemisyjnej*

Zrównoważenie/Brak równowagi obszary

- Tendencje demograficzne
- Komunikacja
- Miejsca pracy; mieszkania
- Rozwój; rekreacja; kultura
- Zagospodarowanie przestrzenne
 - Znaczenie strategii rozwoju/planowości
- Miasto przyjazne dla mieszkańca –zaspokojenie wszelkich potrzeb

Znaczenie zagospodarowania przestrzennego

- Koniec XIX w: planowanie urbanistyczne – antidotum na schorzenia miasta (miasto liniowe, miasto-ogrod, inne)
- Udział przestrzeni publicznych (w tym: zieleni) WE WŁAŚCIWYM UKŁADZIE, PROPORCJI, DOSTĘPNOŚCI.
- Dokumenty:
 - 1990, KE, Zielona Karta Środowiska Miejskiego,
 - 1998, Europejska Rada Urbanistów, Nowa Karta Ateńska,
 - 2007, Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich.

Postulaty dot. zieleni

- 50m.kw/osobę
- Jakość zieleni
- Dostępność (Kopenhaga „Zielona stolica Europy 2014”: 15 min dojścia)
- Orlean, Paryż, Bruksela – kilkadziesiąt procent zieleni+zielone ściany, ogrodzenia, dachy.

Polskie miasta (na prawach powiatu)

Wielkość miast						
Liczba mieszkańców	Do 100 tys.	Do 200 tys.	Do 500 tys.	Powyżej 500tys.	razem	
Liczba miast	27	23	11	5	66	

Tendencje demograficzne:

49 miast- ujemne

12 – dodatnie (2 miasta wzrost o kilkanaście procent)

Wskaźniki

- Parki spacerowo-wypoczynkowe
- Zieleńce
- Zieleń osiedlowa
- Drzewa i krzewy, nasadzenia i ubytki.

Parki 2009-2015

rok	Kategorie oceny	J.m.	Ubytek	Brak zmian	Przyrost	Suma/średnia
	Liczba miast		18	26	21	65
2009	Parki łącznie w obszarze miast	ha	2494,6	3191,7	3549,2	9235,5
	Średnia powierzchnia parków w mieście	ha	138,5	122,7	169	142,08
	Średni odsetek obszaru parków do terenu miasta	%	1,22	1,38	1,31	1,3
2015	Parki łącznie w obszarze miast	ha	1963,9	3191,7	3980,8	9136,4
	Średnia powierzchnia parków w mieście	ha	109,1	122,7	189,5	140,56
	Średni odsetek obszaru parków do terenu miasta	%	0,96	1,37*	1,35	1,24
Razem zmiany:		ha	-530,7	0	431,6	-99,09

Zieleńce

rok	Kategorie oceny zieleńców	J.m.	Ubytek	Brak zmian	Przyrost	Suma/średnia
	Miasta	liczba	14	23	28	65
2009	Zieleńce w obszarze miast łącznie	ha	1057,2	1091	1350,1	3498,3
	Średnia powierzchnia zieleńców w mieście	ha	75,51	47,43	48,2	47,2
	Średni udział zieleńców w obszarze miasta	%	0,57	0,57	0,4	0,49
2015	Zieleńce w obszarze miast łącznie	ha	600,22	1091	1813,02	3504,24
	Średnia powierzchnia zieleńców w mieście	ha	42,87	47,43	64,45	46,2
	Średni udział zieleńców w obszarze miasta	%	0,32	0,51	0,54	0,48
	Razem zmiany:	ha	-456,98	0	462,92	5,94

Zieleń osiedlowa

rok	Kategorie oceny zieleni osiedlowej	J.m.	Ubytek	Przyrost	Σ , M
	Miasta	liczba	30	35	65
2009	Zieleń osiedlowa w obszarze miast łącznie	ha	8015,7	6252,1	14267,8
	Średnia powierzchnia zieleni osiedlowej miasta	ha	267,2	178,6	219,5
	Średni odsetek obszaru zieleni osiedlowej w terenie miasta	%	2,4	1,65	2,02
2015	Zieleń osiedlowa w obszarze miast łącznie	ha	6367,41	6767,53	13134,94
	Średnia powierzchnia zieleni osiedlowej miasta	ha	212,2	193,3	202,07
	Średni odsetek obszaru zieleni osiedlowej w terenie miasta	%	1,93	1,68	1,79
	Razem zmiany:	ha	-1648,29	515,43	-1132,86

Parki, zieleńce, zieleń osiedlowa

rok	Kategorie, wskaźniki	J.m.	Ubytek	Przyrost	Σ, M
	Miasta	liczba	30	35	65
2009	Łącznie w obszarze miast	ha	14881,4	12067,8	26949,2
	Tereny zieleni – średnio/miasto	ha	496,0	344,8	414,6
	Udział terenów zieleni w obszarze miasta	%	4,7	3,07	3,8
	Tereny zieleni a liczba mieszkańców -średnia	M ² /os	25,8	17,5	21,3
2015	Łącznie w obszarze miast	ha	12766,6	12956,5	25723,19
	Tereny zieleni – średnio/miasto	ha	425,5	370,1	395,7

Nasadzenia / ubytki

kategoria	j.m.	Ubytki	Nasadzenia	Bilans
drzewa	liczba	539 986	364 739	- 175 247
	%	100	67,5	-32,4
krzewy	liczba	986 593	3 910 815	2 924 222
	%	100	396,3	296,3

Bilans nasadzeń/ubytków

	Bilans	ujemny	dodatni	Σ, M
Drzewa	Liczba miast	44	21	65
	Różnica między ubytkami a nasadzeniami	-218976	43729	-175247
	Średni bilans /miasto	-4976,7	2082,3	-2696,1
Krzewy	Liczba miast	5	60	65
	Różnica między ubytkami a nasadzeniami krzewów	-46657	2970879	2924222
	Średni bilans /miasto	-9331,4	49514,65	44988,03

Miasta a zmiany w zakresie zieleni

punkty	Miasta na prawach powiatu	Liczba miast	N=65 %
0	Ruda Śląska, Sosnowiec, Tarnobrzeg	3	4,6
2	Biała Podlaska, Bydgoszcz, Bytom, Chorzów, Elbląg, Gdynia, Jaworzno, Jelenia Góra, Katowice, Koszalin, Lublin, Łódź, Mysłowice, Olsztyn, Płock, Poznań, Siedlce, Skierniewice, Świętochłowice, Tarnów, Tychy, Włocławek, Wrocław	23	35,4
4	M. st. Warszawa, Białystok, Bielsko-Biała, Chełm, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Grudziądz, Jastrzębie-Zdrój, Kielce, Kraków, Krosno, Legnica, Leszno, Opole, Piekary Śląskie, Przemyśl, Radom, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Suwałki, Toruń, Zabrze, Zamość, Zielona Góra	25	38,5
6	Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Kalisz, Konin, Łomża, Nowy Sącz, Ostrołęka, Piotrków Trybunalski, Rzeszów, Słupsk, Sopot, Szczecin, Świnoujście, Żory	14	21,5

